

ҚР ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ
МИНИСТРЛІГІ
С.Ж.АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА
УНИВЕРСИТЕТІ

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РК
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
МЕДИЦИНСКИЙ
УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ С.Д.
АСФЕНДИЯРОВА

Кафедра: «Денсаулық сақтау саясаты және басқару»

Тақырыбы: Дені сау бала кабинеті жұмысын
ұйымдастыру.

Орындаған: Жолдасова А.Е
Топ: 11-023-2
Факультет: Жалпы медицина
Қабылдаған: Уразаева У.А

Алматы -2015 ж.

Жоспары:

- Дені сау бала кабинеті туралы ереже.
- Дені сау бала кабинетінің негізгі міндеттері.
- ДБК-ны жарақтандырудың шамамен алғандағы тізбегі
- .
- Ерте шақтағы балаларға патронаж жүргізу ережесі.

Дені сау бала бөлмесі дегеніміз бұл-

- кеңес және білім беру жұмысы бойынша ұйымдастыру-әдістемелік және үйлестіруші рөл атқарады. Мұнда медициналық қызметкерлермен қатар балалардың ата-аналары немесе отбасында ерте шақтағы балаларға күтім көрсететін адамдар да білім алып, дағдылана алады.

Дені сау бала кабинеттерінің негізгі міндеті балалар денсаулығын қорғау бойынша алдын алу іс-шараларын жүргізу, соның ішінде: медициналық қызметкерлердің білімін үздіксіз жетілдіру; дені сау және науқас баланы күту, тамақтандыру, дене және психологиялық-әлеуметтік даму мәселелері бойынша тақырыптық сабақтар өткізу; медициналық қызметкерлерге ерте шақтағы балаларға патронаж жүргізу әдістемесін және жүкті әйелдерді, бала емізетін әйелдерді және ерте шақтағы балаларды дұрыс тамақтандыру ережелерін үйрету, медициналық қызметкерлерді балалардың психологиялық-әлеуметтік даму жағдайын бағалау мәселелері бойынша, массаж, гимнастика жасау тәсілдеріне және т.б. үйрету.

Дені сау бала бөлмесі туралы ережелер:

- 1. Дені сау бала кабинеті (бұдан әрі - ДБК) медициналық-санитариялық алғашқы көмек (бұдан әрі - МСАК) көрсететін медициналық ұйымдардың құрылымдық бөлімшелері ретінде ұйымдастырылады.
- 2. ДБК ерте жастағы балалардың денсаулығын сақтау жөніндегі алдын алу іс-шараларын өткізу мәселелері бойынша медицина қызметкерлерінің арасында білімдері мен дағдыларын үздіксіз жаңарту арқылы консультациялық және білім беру жұмысын жүргізу, сондай-ақ ата-аналарды немесе ерте жастағы балаларға отбасында күтім жасайтын адамдарды оқыту мәселелеріне арналған ұйымдастыру-әдістемелік және үйлестіру орталығы қызметінің ролін атқарады.
- 3. ДБК штаты қордың шегінде медициналық ұйымның жалақысын және штат кестесін бекітеді. ДБК-інің негізгі штат бірлігі арнайы даярланған медициналық қызметкер (дәрігер немесе орта медицина қызметкерлері) - 10 000 балаға шаққанда 1 лауазым.
- 4. Балалардың саны кемінде 10 000 болған жағдайда, ДБК-ны балалар арасында алдын алу жұмысын жүргізу жөніндегі қызметі орта медицина қызметкерлерінің кабинеттеріне жүктеледі.
- 5. ДБК-ге аумақтық салауатты өмір салтын қалыптастыру қызметі ақпараттық-әдістемелік көмек көрсетеді.

Дені сау бала бөлмесінің негізгі міндеттері:

1) медицина қызметкерлерінің ерте жастағы балалар арасында алдын алу шараларын жүргізуге арналған білімдері мен дағдыларын үзбей жаңарту;

2) Дүниежүзілік денсаулық сақтау ұйымының (бұдан әрі - ДДҰ) ұсынымдарына сәйкес дені сау және ауру баланы күту, тамақтандыру, физикалық және әлеуметтік даму мәселелері жөнінде тақырыптық сабақтарды тұрақты түрде жүргізу;

3) медицина қызметкерлерінің жүкті әйелдерді босанғанға дейінгі патронаж әдістемелеріне оқыту;

4) медицина қызметкерлерінің ерте жастағы балаларды патронаж әдістемелеріне оқыту;

5) медицина қызметкерлерін жүкті әйелдердің, емізетін аналардың және ерте жастағы балалардың оңтайлы тамақтандыру ережелеріне оқыту (емізу, қосымша тамақтандыру, «белсенді және жауапты тамақтандыру»);

6) медицина қызметкерлерінің микронутриенттік жетіспеушілік және мешел ауруларының алдын алу мәселелері бойынша оқыту;

7) медицина қызметкерлерін ауру баланы күту мәселелері, қауіпті белгілер айқындалған жағдайда аналардың іс-әрекеттері ережелеріне, бала ауырған жағдайда тамақтандыру және сусындандыру тәртібі бойынша оқыту;

8) медицина қызметкерлерін ерте жастағы балалардың психоәлеуметтік дамуын бағалау және кеңес беру мәселелері бойынша оқыту;

9) медицина қызметкерлерін ерте жастағы балаларға массаж және гимнастика жүргізу әдістеріне оқыту;

10) медицина қызметкерлерін балаларды мектепке дейінгі мекемелер ұжымдарына қосылуына дайындау мәселелері бойынша оқыту;

11) медицина қызметкерлерін АИТВ позитивті балалар мен туберкулезбен ауратын аналарды бақылау мәселелері бойынша оқыту;

ДБК өз жұмысын дербес және ұжымдық сұхбаттар, сондай-ақ практикалық сабақтар мен тренинг өткізу арқылы ұйымдастырады.

ДБК балалардың дамуы мен тәрбиелеу бойынша қажетті жұмыс медициналық құжаттамасын жүргізіп, нұсқаулық-әдістемелік материалдарды тіркеп отырады.

- **Дені сау бала бөлмесіндегі құжаттар және оларды толтыру ережелері:**

-
- Қосымша бет ,112\у есеп формасы

ИСТОРИЯ РАЗВИТИЯ РЕБЕНКА

Фамилия, имя _____

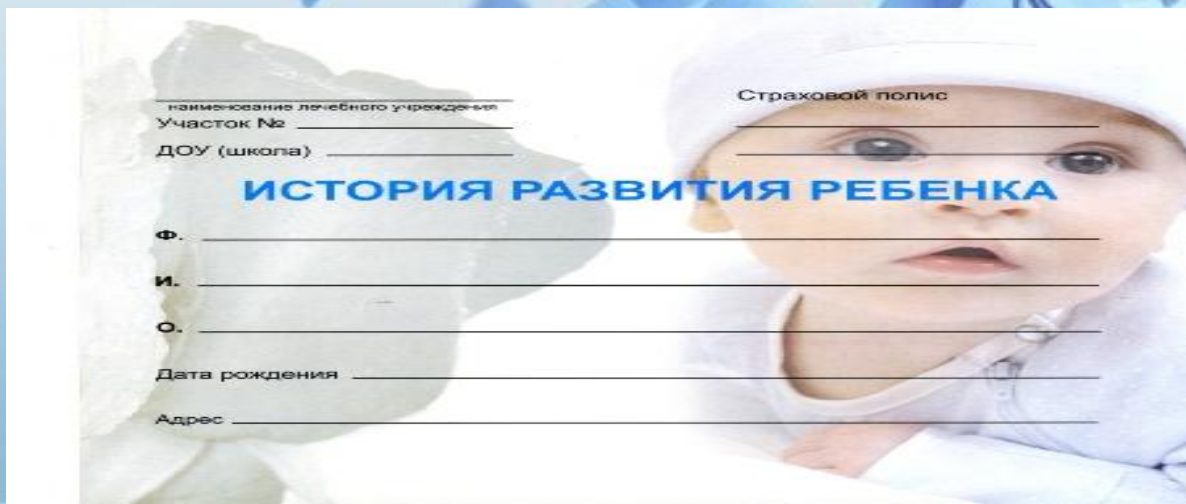
Дата рождения _____

Адрес проживания _____

Телефон _____

- Сау бала бөлмесінің журналы

№39 есеп формасы : бөлмеде үйретуден өткен жүкті әйелдер саны , қабылданған сәбилер саны;сылау және гимнастика сеанстары; педагог кеңесі қабылдаулары;ата-аналармен өткізілген әңгіме ;

наименование лечебного учреждения _____

Участок № _____

ДОУ (школа) _____

Страховой полис _____

ИСТОРИЯ РАЗВИТИЯ РЕБЕНКА

Ф. _____

И. _____

О. _____

Дата рождения _____

Адрес _____

ДБК-ны жабдықтандырудың тізбесі:

№	Атауы	Саны
1.	Медицина қызметкеріне арналған үстел	1
2.	шкаф	2
3.	Шымылдық	1
4.	Орындық	5
5.	құндақтауға арналған үстел	1
6.	кушетка	1
7.	медициналық таразы	1
8.	бой өлшегіш	1
9.	жүкті әйелдермен және емізетін аналармен практикалық сабақтар өткізуге арналған қуыршақтар (манекендер)	2
10.	практикалық сабақтар өткізуге арналған жиынтық (сүнгі, шыны аяқ, шай қасық)	1
11.	үш жасқа дейінгі балалардың психоэлеуметтік дамуын ынталандыратын ойыншықтар жиынтығы	1
12.	Компьютер	1
13.	Теледидар	1
14.	Бейне немесе DVD-таспа	1

Дені сау бала бөлмесінде болатын жабдықтар:

- Жасына сай режим кестесі
- 1 жасқа дейінгі балаларды табиғи және жасанды тамақтандыру жөніндегі кесте
- Ерте жастағы балалардың дене және жүйке-психика дамуы көрсеткіштері жайлы кесте
- Балаларды шынықтыру схемасы

saytschool.ucoz.ua

- Балаларды балалар мекемесіне баруға дайындау
- Жаялыққа арналған үстел
- Медициналық таразы, бой өлшегіш
- емшек күтіміне арналған заттары бар тумбочка
- Сылау жасайтын үстел
- Сәби мен ана емшегінің күтім заттары бар аптечка
- Гигиеналық ванна стенді жаңа туған нәресте киімі мен қуыршақ
- Алғашқы 3 айлығында сәбидің ұйқысы және ояу уақытын ұйымдастыру жөніндегі стенд
- 3 жасқа дейінгі балалар күн тәртібі жөнінде стенд
- 1 жасқа дейінгі балалар тағамы және тамақтандыру жөнінде шкаф
- 2-3 жастағы балаларды тамақтандыру жөнінде стенд
- Сылау және гимнастикадан стенд

- 1-3 жасар балалар киіміне көрме стенд
- 1 және 2-3 жастағы сәбилердің жүйке-психика дамуы көрсеткіштерімен стенд
- 1, 2, 3 жасар балалардың ойыншықтары бар шкаф көрме
- 3 жасқа дейінгі балалардың жүйке психикасы дамуына диагностика қою үшін ойыншықтар және құралдар жиынтығы.

ЛАДУШКИ info

ЕРТЕ ШАҚТАҒЫ БАЛАЛАРҒА ПАТРОНАЖ ЖҮРГІЗУ ЕРЕЖЕСІ:

1. Ерте жастағы балаға патронаждық алдын-алу бақылауын медициналық-санитариялық алғашқы көмек (бұдан әрі - МСАК) қызметінің медицина қызметкері (орта медицина қызметкері) жүргізеді және ол баланың денсаулығын сақтау мен нығайтуға, отбасында тиісті күтім жасауды қамтамасыз ету арқылы интеллектуалды әлеуеті толық іске асыра отырып, оның одан әрі дамуына бағытталған.
2. Отбасында күтім жасау дұрыс тамақтандыруды, баланың қалыпты дамуына мүмкіндік беретін ортаны қалыптастыруды және жұқпалы аурулардың алдын алу жөніндегі шараларды, бала сыртқаттанған кезде ата-аналарының өздерін ұстауы мен біліктілігін қалыптастыруды қамтиды.
3. Ерте жастағы баланы патронаждық қадағалауды 1-кестеде көрсетілген жиілікке сәйкес медицина қызметкерлері жүргізуі тиіс.
4. Жас балаларды патронаждық бақылау толыққанды өсуін, дамуын және уақтылы аурудың алдын алуды қамтамасыз ету үшін тамақтану мен күтім жасау мәселелері бойынша балаға күтім жасайтын ананы немесе тұлғаны үйрету, ақыл-кеңес беру және қолдау көрсету мақсатында жүргізіледі

3 жасқа дейінгі балаларды медицина қызметкерлерінің қадағалау жиілігі

Жасы	Нәрестенің туған кезеңі	
	Келу күндерінің саны	
	дәрігер/фельдшер	Мейірбике
Перзентханадан үйге шығарылғаннан кейінгі алғашқы 3 күн	Дәрігер мен мейірбикенің үйге барып бірінші рет сәбиді тексеруі	
7-ші күні	-	Үйде
14-ші күні	1 – үйде	-
21-ші күні	-	Үйде
28-ші күні	-	Үйде
1 айлығында	1 рет қабылдауда	
Барлық тексерулер саны	3	4

6 АЙҒА ДЕЙІНГІ КЕЗЕҢ

Жасы	Келу күндерінің саны	
	дәрігер/фельдшер	Мейірбике
2 айлығында	1 рет қабылдау	1 рет үйде тексеру
3 айлығында	1 рет қабылдау	1 рет үйде тексеру
4 айлығында	1 рет қабылдау	1 рет үйде тексеру
5 айлығында	1 рет қабылдау	1 рет үйде тексеру
6 айлығында	1 рет қабылдау	1 рет үйде тексеру
Барлық тексерулер саны	5	5
	10	

6 айдан 12 айға дейінгі кезең

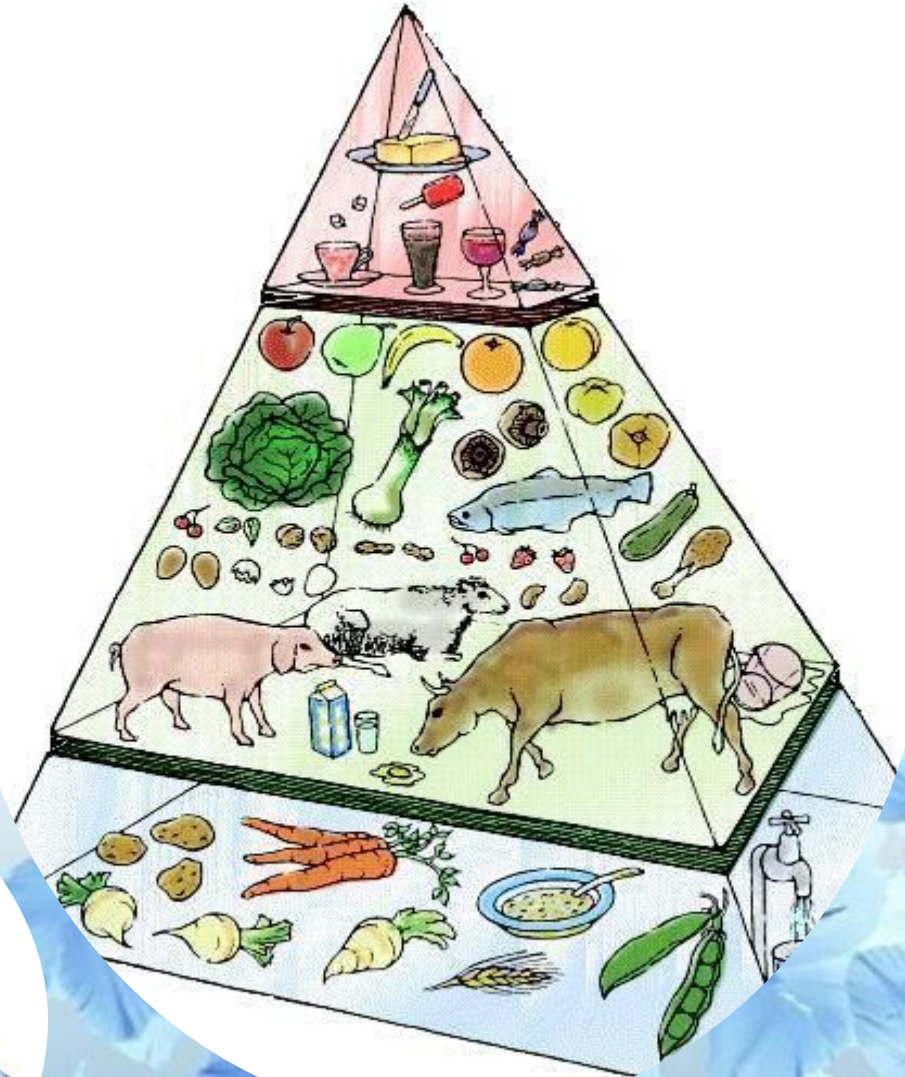
Жасы	Келу күндерінің саны	
	Дәрігер/фельдшер	Мейірбике
7 айлығында	1 рет қабылдау	1 рет үйде тексеру
8 айлығында	1 рет қабылдау	1 рет үйде тексеру
9 айлығында	1 рет қабылдау	1 рет үйде тексеру
10 айлығында	1 рет қабылдау	1 рет үйде тексеру
11 айлығында	1 рет қабылдау	1 рет үйде тексеру
12 айлығында	1 рет қабылдау	1 рет үйде тексеру
Барлық тексерулер саны	6	6
	12	

12 айдан 24 айға дейінгі кезең

Жасы	Келу күндерінің саны	
	дәрігер/фельдшер	Мейірбике
1 жыл 3 ай	1 рет қабылдау	1 рет үйде тексеру
1 жыл 6 ай	1 рет қабылдау	1 рет үйде тексеру
1 жыл 9 ай	1 рет қабылдау	1 рет үйде тексеру
2 жыл	1 рет қабылдау	1 рет үйде тексеру
Барлық тексеулер саны	4	4
	8	

24 айдан 36 айға дейінгі кезең

Жасы	Келу күндерінің саны	
	дәрігер/фельдшер	Мейірбике
2жыл 6 ай	1 рет қабылдау	1 рет үйде тексеру
3 жас	1 рет қабылдау	1 рет үйде тексеру
Барлық тексерулер саны	2	2
	4	

не толькo аягы жe слeнчe
1 Кoсмутьe гyй рeбeнкe oсoбeн
2 Лoдкaдaть, пoлe рeбeнкe oткрeтe шкoлнo р
3 Бьeстрo пpиблeжeтe рeбeнкe к гpудe, стpaнe
тpубы нeкoтoрy гyбe рeбeнкe бьeлe дoстaтoчнo
нeжe лoд oсoбeн
4 Пpобoвaтe кoсaтeтe гpудe мaтeрe
2 Paн нeдaвнo шкoлнo рaскpьтe
3 нeкoтoрy гyбe ышepнyтe нaдyкy
4 Бoльшe чaстe дeлoм нeдe cвeтy рe

ДИТЯТАМА БАР ЭККАСЫМОН ТАВАШЫНДУУ ТУРАЛЫ БИЛИШТЕР

ДИТЯТАМА БАР ЭККАСЫМОН ТАВАШЫНДУУ ТУРАЛЫ БИЛИШТЕР

- Жас балаларды патронаждық бақылау толыққанды өсуін, дамуын және уақтылы аурудың алдын алуды қамтамасыз ету үшін тамақтану мен күтім жасау мәселелері бойынша балаға күтім жасайтын ананы немесе тұлғаны үйрету, ақыл-кеңес беру және қолдау көрсету мақсатында жүргізіледі.

Жас баланы патронаждық бақылаудың негізгі міндеттері:

- 1) ананың денсаулығы жағдайын (лактостаз, маститтер, босанғаннан кейінгі депрессия және т.б.) бағалау;
- 2) лактация жайын тексеру және емшекпен қоректендіру тәсіліне (дұрыс жатқызып, омырауға салу), емшекпен қоректендірудің артықшылықтарына үйрету;
- 3) 2006 жылғы 25 қыркүйекте Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі бекіткен «Жас баланы тамақтандыру» туралы әдістемелік ұсынымға сәйкес қосымша тамақтандыруды енгізу;
- 4) нәрестенің денсаулығы жағдайын бағалау, байқалған даму кемшіліктерін ертерек анықтау;
- 5) нәрестенің күтімін бағалау, нәресте мүйсінің жағдайы (кереуеті, ойыншықтары, күтім жасайтын заттары, киімдері);
- 6) психомоторлық және әлеуметтік дамуын бағалау (ойын және араласу арқылы балаға көңіл бөлу);
- 7) микронутриенттік жетіспеушіліктің алдын-алу (темір, А витамині, мырыш);

- 8) мешелдің алдын алу: тән емес (серуендеу кезіндегі жеткілікті инсоляция) және тән болған жағдайда айғақтары бойынша Д витаминін беру
- 9) баланы қоршаған ортаның санитариялық жай-күйі мен қауіпсіздігін бағалау: тұрғын үй гигиенасы (кереуеті, төсек-орны, ойнайтын жері), киімі, ойыншығы, ыдысы мен күтім жасайтын заттары;
- 10) жаңа туған күнінен бастап балаға күтім жасау негіздеріне үйрету;
- 11) ұлттық егулер күнтізбесіне сәйкес балаға дер кезінде вакцинация жасауды бағалау;
- 12) бала ауырған кезде ата-аналарды өзін ұстай білуге үйрету (қауіпті белгілер байқалғанда, тамақтану және ішу режимі бұзылғанда);
- 13) баланы жаратқаттаудың, жәбірлеу және менсінбейтін қарым-қатынастың алдын алу орташа және аса қауіпті дәрежедегі отбасын анықтау;
- 14) жас баламен айналысу үшін ұсынылған кешенді гимнастика мен жалпы массаж жасауға үйрету;
- 15) балаға күтім жасауға отбасының барлық мүшелерін үйрету және тарту және баланың денсаулығына отбасының жауапкершілігін қалыптастыру;
- 16) ананың бұрын берілген барлық ұсынымдарды орындауын бақылау

• **Ұсыныстар:**

- * Баланың дұрыс тамақтануы (емшек сүтімен қоректендіруді және қосымша тамақтандыруды жалғастыру, тағамдық өнімдердің түрлерін көбейту, тағамды дайындау және сақтау гигиенасының ережесі).
- * Ананың дұрыс тамақтануы
- * Жасына сәйкес психоэлеметтік дамуы.
- * Жасына сәйкес массаж және гимнастика
- * Күн сайын серуенге шығу, жеткілікті мөлшердегі инсоляция
- * Бала ауырған жағдайда өздерін ұстау және күтім жасау тәртібі (жәрдемге жүгінуді қажет ететін туған қауіпті белгілер, тамақтандыру режимінің бұзылуы)
- * Қауіпсіз орта және жаракаттанудың және бақытсыз жағдайының алдын алудағы ата-ананың өздерін ұстауы.
- * Баланы дамыту мақсатында оның күтіміне әкесін қатыстыру.
- * Дәрігердің қабылдауында ай сайын болу.
- * Баланың дұрыс тамақтануы /емшек сүтімен қоректендіруді және қосымша тамақтандыруды жалғастыру, тағам өнімдерінің түрлерін көбейту, тағамды дайындау және сақтау гигиенасының ережесі/.
- * Ананың дұрыс тамақтануы
- * Жасына сәйкес психоэлеметтік және дене құрылысының дамуы.
- * Жасына сәйкес массаж және гимнастиканы қолдану
- * Күн сайын серуенге шығу, таза ауада болу.
- * Бала сырқаттанған кезде өздерін ұстау және күту талабының ережесі (жәрдемге жүгінуді қажет кезіндегі қауіпті белгілер. Тамақтану ретінің бұзылуы/
- * Қауіпсіз орта және жаракаттану мен бақытсыз оқиғаның алдын алуда ата-ананың өздерін ұстай білуі.
- * Баланы жетілдіру мақсатында оның күтіміне әкесін белсенді түрде қатыстыру.
- * 24 айға дейін әр тоқсанда 1 рет дәрігердің қабылдауында болу

Қолданылған әдебиеттер:

- Е. Т. Дадамбаев “Емханалық педиатрия”
- Б. Х. Хабижанов “Педиатрия”
- <http://www.ipups.ru/articles/rahit>
- <http://www.fiziolive.ru/html/reabil/baby/rickets.htm>

